

CRISTIAN ERBAȘU:

„2015 va aduce Grupului Erbașu o cifră mai mare de afaceri”

„Am supraviețuit crizei pentru că am investit prudent și nu am depins doar de unul sau doi beneficiari”

„2015 va fi un an mai bun decât 2014 pentru constructori”

„Se prefigurează un vid de lucrări noi de construcții în 2016”

Reporter: Cum a reușit grupul Erbașu să reziste pe piață în toată această perioadă de criză, care se adâncește în sectorul construcțiilor?

Cristian Erbașu: Nu suntem singurii de pe piață care au rezistat. Și pentru noi a fost foarte greu. În 2013, am avut o scădere de 60% a cifrei de afaceri a companiei mamă, de la peste 100 milioane euro în 2012 la 37 milioane euro în 2013. Prin urmare și afacerile grupului s-au diminuat de la 130 milioane euro în 2012 la circa 52 milioane de euro în 2013.

Pe de altă parte, este adevărat că 2012 a fost un an de excepție

pentru grupul nostru, cu o creștere foarte mare a cifrei de afaceri. Dacă, însă, raportăm 2013 la 2011 și 2010, atunci se constată că scăderea afacerilor a fost doar de 10-15%. În anii 2010-2011, am avut afaceri între 40 și 50 milioane de euro. Aceasta este cifra de afaceri pentru care este dimensionat grupul din punct de vedere tehnic și financiar.

Reporter: Câți angajați mai aveți acum?

Cristian Erbașu: Sunt aproximativ 800 de angajați în tot grupul. Executăm foarte multe lucrări cu propriul personal. Evident că lucrăm și cu subantreprize care sunt

Grupul de firme Erbașu, care este printre primele din țară pe lucrări edilitare, de infrastructură și hidrotehnice, va avea, anul viitor, afaceri în creștere, estimează Cristian Erbașu, director general al grupului, care are 24 de ani vechime pe piața noastră. 2014 va lăsa multe proiecte în execuție pentru 2015, ne-a declarat domnia sa într-un amplu interviu, atrăgând atenția că situația rea pentru piața noastră de construcții va veni în 2016 și 2017 din cauza aplicării cu întârziere a proiectelor europene pentru noua programare 2014-2020. Domnul Erbașu ne-a mai spus că a supra-

viețuit crizei pentru că a fost prudent în investiții și nu a depins de puțini beneficiari de lucrări publice.

Directorul grupului de firme Erbașu trage un semnal de alarmă pentru autorități cu privire la firmele de construcții cu capital autohton care au supraviețuit crizei și care au nevoie de sprijin pentru a rezista în continuare pe piață alături de companiile străine.

Cristian Erbașu ne-a mai vorbit în interviu despre investițiile în agricultură și modernizarea hotelului Erbas.

fie companii de specialitate, fie completează personalul grupului Erbașu când avem vârf de lucrări.

Ca majoritatea firmelor de construcții din România, și noi am trecut prin perioade extrem de dificile. Este adevărat că, în perioada în care grupul a avut o activitate bună și foarte bună, ne-am pregătit pentru perioade dificile. Am fost extrem de prudenți și nu ne-am hazardat în investiții care, ulterior, să ne creeze probleme de lichidități. De asemenea, am investit mult în personal.

Dacă deții un personal foarte bine pregătit, atunci poți să obții o eficiență extrem de bună. Angajații noștri sunt foarte bine specializați, prin urmare, cu un număr mic de specialiști, poți obține o producție foarte bună. Un personal eficient este acela care reușește să aibă o organizare perfectă, fără timpi morți, fără risipă,

fără erori majore. Dar cel mai important lucru este că oamenii ce fac parte dintr-o companie trebuie să aibă capacitatea de a lucra eficient în echipă. Poți fi foarte eficient lucrând individual, dar nu neapărat și atunci când ești nevoit să lucrezi într-un colectiv.

Cred că acestea au fost măsurile cele mai importante pe care le-am luat în perioada crizei. Am angajat și mulți oameni noi, dar numărul noilor veniți a fost optim, astfel încât să se integreze cu ușurință în companie. Integrarea noilor veniți a fost făcută pas cu pas, pentru ca aceștia să se adapteze sistemului de lucru implementat în cadrul unei companii mari. Managementul, procedurile și metodele de lucru diferă de la o companie mare la una mică. Într-o firmă mică, oamenii fac de toate, dar în una mare activitățile sunt foarte bine structurate, iar colaborarea și coordonarea

Stație epurare Timișoara

"În ultimii 4-5 ani, companiile private au făcut puține investiții. Statul, în schimb, a continuat să investească, dar evident că nu la nivelul dinaintea crizei".

specialiștilor din grup trebuie să fie foarte bună.

Reporter: Ați avut un mix bun de lucrări în perioada de criză?

Cristian Erbașu: Am fost acuzați că lucrăm exclusiv cu statul. Este adevărat că suntem o companie care, în domeniul rețelelor edilitare, în domeniul drumurilor, mediului și al lucrărilor hidrotehnice, suntem printre primele din țară. Ori acest tip de lucrări sunt, în marea lor majoritate, investiții publice.

În domeniul construcțiilor civile, am lucrat și cu investitori privați și cu statul. Însă departamentul de construcții civile reprezintă doar 25% din potențialul de execuție al grupului. În condițiile acestea, doar 10-15% din lucrări la nivel de grup sunt cu beneficiari privați.

În ultimii 4-5 ani, companiile private au făcut puține investiții. Statul, în schimb, a continuat să investească, dar evident că nu la nivelul dinaintea crizei care a debutat în 2008-2009.

În Europa Occidentală, vedem că toate orașele au multe șantiere. Majoritatea sunt de infrastructură. Pe fondul scăderii investițiilor private, în toate statele puternice au fost mărite investițiile publice. Activitatea turistică a scăzut în timpul crizei, iar multe state europene au găsit o oportunitate în a face re-

medieri și dezvoltări ale infrastructurii. Totodată ei au înțeles că, în acest mod, pot susține economia locală sau națională, iar costurile investițiilor vor fi mai scăzute deoarece și companiile de construcții și-au redus tarifele pe timp de criză.

Același principiu ar fi trebuit să-l aplicăm și noi. Parțial, și în țara noastră s-au făcut investiții publice, mai cu seamă prin proiecte cu fonduri europene. Pentru constructori, lucrările finanțate din bani comunitari au fost și sunt cele mai accesibile în această perioadă.

Însă, mulți antreprenori nu și-au dat seama că modalitatea de lucru pe care o aveau se va schimba. Ei au venit cu oferte foarte mici, sub costuri, care i-au ajutat doar să câștige licitații, dar, ulterior, aceste contracte câștigate în acest mod au devenit adevărate poveri pentru companiile lor de construcții. Lucrările cu fonduri europene trebuie realizate la un anumit standard de calitate, trebuie finalizate la timp, iar valoarea contractelor nu poate fi majorată după atribuire decât cu maxim 10% și doar dacă au existat cu adevărat lucrări suplimentare necesare. Multe companii de construcții care au câștigat contracte la prețuri subevaluate nu au reușit să finalizeze aceste investiții

din fonduri europene, o parte din ele intrând în insolvență sau chiar în faliment.

Reporter: Credeți că și-au învățat lecția în toți acești ani?

Cristian Erbașu: Nu-mi dau seama. Cei care au dat faliment și-au făcut alte firme și continuă să activeze în piață. Rămâne de văzut dacă își vor conduce noile companii pe alte principii. Sper că printre atâtea neazuri aduse de criză să avem și lucruri bune, și anume constructori mult mai responsabili și lucrări la o calitate mult mai bună. Sper ca antreprenorii să fi învățat să gestioneze riscul.

Ca să fii antreprenor de succes trebuie să riști, dar nu atât de mult încât într-o situație critică să nu faci față.

Reporter: Sectorul construcțiilor este plin de insolvențe și chiar falimente. Totuși, care este secretul de a te menține în piață și pe profit atunci când lucrezi cu statul, care a cumulat datorii enorme către antreprenori?

Cristian Erbașu: Și noi avem foarte mulți bani de încasat de la stat. Însă unul din lucrurile importante pe care l-am făcut este acela că nu suntem dependenți de unul, doi sau puțini beneficiari de lucrări publice. Lucrăm cu foarte multe entități. De asemenea, avem grijă

ca bugetul pentru aceste lucrări publice să existe. Atunci când acesta nu există, avem proceduri care ne ajută să ne oprim la timp și dacă avem anumite cheltuieli, acestea să nu fie atât de mari încât să ne ducă într-o zonă periculoasă.

Prudența mare în această perioadă este absolut necesară. Poate este unul din puținele avantaje aduse de criză. Sunt firme care au învățat să fie foarte prudente și să-și gestioneze mai bine riscurile.

Cei care au în spate un număr mare de salariați trebuie să fie foarte prudenți, mai ales că răspund și de traiul familiilor acestora.

În anii 2007-2008, se vehiculau salarii enorme în sectorul construcțiilor. Unii constructori au fost dispuși să le plătească. Noi am pierdut oameni foarte buni în acel context al pieței. Dar în timp, cei care au rămas la noi au câștigat mai mult decât cei care au plecat, deoarece și-au păstrat locul de muncă fără să fie afectați în ceea ce privește venitul lor.

Reporter: 2014 pare un an atipic. Avem alegeri prezidențiale și investițiile publice au încetinit față de 2013.

Cristian Erbașu: Probabil că partea a doua din 2014 va salva un pic sectorul construcțiilor. Este bine, însă, că 2014 va lăsa multe proiecte

Mari investitori

în execuție pentru 2015. Situația rea va veni în 2016 și 2017. 2015 va fi, totuși, un an mai bun pentru constructori deoarece este ultimul din perioada aplicării programelor europene 2007-2013. Toți se grăbesc să termine lucrările din aceste proiecte finanțate cu fonduri europene.

Însă, din cauza aplicării cu întârziere a proiectelor pentru noua programare 2014-2020, până când constructorii vor pune în operă aceste proiecte vor trece cel puțin doi ani. Deci 2016 și 2017 vor fi ani în care, brusc, firmele de construcții nu vor mai avea de lucru, după un an 2015 ceva mai bun.

Constructorii trebuie să fie extrem de prudenți și să-și facă bine socotelile. Ei trebuie să fie chiar pregătiți pentru o nouă cădere pe piața construcțiilor în 2016. Abia în momentul în care încep lucrările pe noua axă 2014-2020, vom avea o perioadă de 4-5 ani buni pentru construcții, dar asta cu condiția să știm să absorbim acești bani și dacă am învățat din greșelile trecutului.

Reporter: Dar am învățat ceva din prima perioadă de programare a fondurilor europene?

Cristian Erbașu: Unii și-au învățat lecția, dar nu-mi dau seama câți. Din durere se învață cel mai repede, iar din bucurii aproape ni-

Reabilitare termică imobile - București și Ploiești.

ciodată. Când le merge bine, oamenii trăiesc cu senzația că va fi bine veșnic. Însă există și cazuri în care companii sănătoase, foarte bine structurate, au ajuns în situații critice nu din cauza managementului, ci din cauza situației foarte dure din piață.

Acum se întâmplă un alt fenomen. Costurile cresc în construcții. Este efectul pervers al crizei. În primii ani de criză prețurile au scăzut,

lucru ce părea normal. Însă, în general, scăderile de prețuri nu sunt bune. Efectul ulterior al crizei, care a început să se manifeste acum doi ani, este că dispăre concurența de pe piața construcțiilor în urma falimentelor. Firmele rămân din ce în ce mai puține și, prin urmare, acestea aplică prețuri din ce în ce mai mari. Astfel, când vom avea din nou mai multe investiții, antreprenorii supraviețuitori crizei vor fi

sufocați și vor selecta proiectele pe principiul profitabilității. Criza a decimat companiile și se vor crea situații în care beneficiarii nu vor avea alternative și vor plăti mai mulți bani pentru lucrări sau vor alege firme decapitalizate care nu vor putea duce la bun sfârșit proiectele.

Acum beneficiarii pun criterii foarte dure și nu se gândesc dacă constructorii sunt capabili să le ducă la îndeplinire. Antreprenorii pot să declare orice în momentul ofertării, însă în final se dovedește că nu sunt capabili să ducă la bun sfârșit contractele. În multe situații, uneori la îndemnul consultanților, beneficiarii introduc condiții abuzive în licitațiile publice de proiectare și execuție.

Și statul are o atitudine ciudată din disperarea lui de a economisi cu orice preț. Acordă contracte la prețuri subevaluate unor companii incapabile să ducă la final proiectele. Asta se poate vedea prin faptul că nu a reușit să cheltuiască în acest an bugetele alocate investițiilor. În final, statul va pierde mai mult.

Autoritățile vor acum să schimbe sistemul de garanții în cadrul lucrărilor publice. Acum garanțiile se rambursează în proporție de 70% la finalizarea lucrărilor. Autoritățile vor să ramburseze doar 25% la finalizarea proiectului și abia după expirarea perioadei de garanție,

Dezvoltare infrastructură turistică Slănic Prahova

care în multe cazuri nu mai este maxim 2 ani, ci 5 ani și chiar 10 ani, să returneze restul fondurilor. Garanții de 10 ani la lucrări publice sunt nerealiste. Nimeni nu va putea răspunde peste 10 ani pentru lucrări făcute în această perioadă.

Ne-am opus acestui proiect, dar dacă autoritățile se încăpățânează să îl aplice, atunci vor distruge sectorul construcțiilor definitiv, deoarece profitul realizat este mult mai mic decât cuantumul acestor garanții. Deci firmele de construcții vor lucra pe un flux de lichiditate negativ. Cine le va acoperi acest minus de lichidități?

Există o mare criză de lichidități în acest sector. Acum au început să intre în insolvență sau chiar în faliment și firme mari. Primele care au căzut au fost firmele mijlocii. Companiile mici s-au reorganizat repede la debutul crizei, iar cele mari au fost sprijinite de bănci să nu intre în colaps. Firmele mijlocii nu erau nici suficient de mari, cu un portofoliu important care să le dea greutate și să fie sprijinite, de nevoie, de toți factorii implicați și nici nu s-au putut reorganiza peste noapte. Multe din aceste firme de mijloc și-au încetat activitatea în 2010-2012.

2009 a fost încă un an bun pentru construcții. În perioada 2010 – 2011, au fost ani în care s-au mai făcut totuși investiții, chiar și private, e adevărat din ce în ce mai puține. Dar investitorii privați au sistat lucrările atunci când au văzut că se prelungeste criza. Investițiile private lipsesc cu desăvârșire de pe piață de 2-3 ani.

Așa cum am spus mai devreme, acum au început și firmele mari de construcții să intre în insolvență, din diverse motive, care nu toate țin de economia de piață, ci și de situația sectorului în general.

Nicio firmă de construcții nu trebuie să se considere mare, ci trebuie să fie pregătită oricând să devină mai mică, iar dacă se dezvoltă, atunci să o facă într-un mod sustenabil. Dacă managementul vrea să acopere cu același număr de personal de 2-3 ori mai multe lucrări, intră în dificultate. Nu trebuie să te întinzi mai mult decât ți-e plapuma care te protejează, ca să zic așa.

Și filosofia de afaceri în urma crizei se schimbă. Până acum, dezvoltarea sustenabilă însemna prioritarizarea profitului, iar acum analiza riscului este pe primul loc și abia apoi profitabilitatea. Primează profitul mic și sigur pe un termen foarte lung. Iar acest profit trebuie gestionat inteligent.

Mulți constructori au investit în alte domenii în care nu se pricepeau și au ajuns să piardă și profitul din domeniul în care se pricepeau, acela al construcțiilor.

Noi am început acum câțiva ani să investim în agricultură. Am încercat să atrag în firmă oameni pricepuți în agricultură. Am făcut această investiție la o dimensiune mică spre medie astfel încât eventualele sincope apărute în afacerile din domeniul agricol să nu-mi influențeze activitatea de bază din construcții.

Simt că toate planificările și bugetările, care în construcții au o eroare de maxim 5%, în afacerile agricole au o eroare de 20-30% și totdeauna în minus.

Reporter: Vreți să renunțați la

fermă și fabrica de lapte?

Cristian Erbașu: Nu renunț. Până la urmă, rezultatul real îl vezi când închizi ciclul de investiții.

Am început investițiile din agricultură cu o fermă mică, de 100 de vaci de lapte. Acum avem o fabrică ce poate procesa 20.000 de litri de lapte pe zi, iar ferma se va extinde la 700 de vaci. Nu este o cantitate prea mare, dar industria laptelui este extrem de concurențială și trece printr-o perioadă în care consumul a scăzut mult.

În plus, pe piață există multe produse de calitate îndoielnică și foarte ieftine. Există brânză foarte ieftină, care nu conține vreo urmă de lapte. Acesta este un produs nesănătos, care dăunează oamenilor dacă este consumat pe termen lung.

Am descoperit extrem de

multe lucruri în zona agriculturii, dar ca să ajung la o performanță similară cu ac-

75%
din activitatea grupului este și va continua să fie în construcții. Este meseria mea și a majorității membrilor familiei mele.

Ansamblu rezidențial - Popa Nan

titivitatea din construcții vor trece ani buni. Voi ajunge la această performanță, probabil, la vârstă pensiei.

75% din activitatea grupului este și va continua să fie în construcții. Este meseria mea și a majorității membrilor familiei mele.

Reporter: Cum vedeți viitorul pieței construcțiilor? Vor supraviețui firmele autohtone? Licității mari sunt câștigate în special de companii străine.

Cristian Erbașu: Sunt câteva firme mari cu capital autohton, care sper să rămână pe piață și este nevoie de ele. Sper că toți factorii de decizie vor înțelege cât este de necesar capitalul românesc din construcții. Vreau să atrag atenția autorităților că bugetul de stat este „ținut” de firmele locale care au angajați pentru care plătesc impozite și care au profit. Bugetul nu este ținut cu salariații de la stat și nici cu firme străine.

Majoritatea firmelor străine cumpără echipamente și materiale din țara lor, iar TVA-ul nu intră în țara noastră.

Marea majoritate a acestor companii are foarte puțini angajați în România. Se bazează pe subcontractare, iar profitul declarat în România este extrem de mic. Profitul este exportat în general în țările lor de origine. Se poate observa acest lucru după cum evoluează cursul valutar în jurul lunii ianuarie când își expatriază profitul prin diferite contracte de consultanță și management cu firmele mamă, operațiuni ce sunt legale și corecte.

Este corect să existe aceste firme pe piață pentru că au adus calitate și management eficient, iar firmele românești au învățat multe de la companiile străine.

Eu nu sunt împotriva lor pentru că în continuare sunt necesare pe piața noastră pentru know-how, tehnologie și abordarea proiectelor de anvergură unde, deocamdată, constructorii români nu au calificare.

Vreau doar să atrag atenția că sunt pe piață firme de construcții cu capital autohton care au evoluat foarte frumos. Este păcat să dispară capitalul românesc și să ne trezim că în România antreprenorii

Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România

Centrul Logistic - SCC ERBAȘU - Uverturii

generali sunt numai străini, iar companiile autohtone se limitează la contracte de servicii și de subantrepriză din care se aleg cu un profit extrem de mic.

Deci pledez pentru o abordare echilibrată, astfel încât să putem activa toți pe piața românească.

Reporter: Și autoritățile ce trebuie să facă în acest sens?

Cristian Erbașu: De exemplu, autoritățile pot găsi metode să încurajeze asocierile între companiile străine și cele românești în cadrul marilor proiecte. În străinătate nu reușești să iei lucrări importante dacă nu te asociezi cu firmele locale. Firmele străine sunt puternice prin ele însele, dar și pentru că sunt la ele în țară.

În România, firmele autohtone nu se simt puternice în fața celor străine și chiar nu sunt. Companiile românești sunt inhibitate când negociază cu străinii. Sunt într-o infe-

rrioritate care n-ar mai trebui să existe după 24 de ani de economie de piață.

Spania, după 30 de ani de economie de piață, a absorbit multe fonduri europene. Constructorii spanioli au invadat acum Europa și America Latină. La fel și cei din Portugalia, Grecia și Italia. Firmele s-au dezvoltat datorită investițiilor masive din țările respective.

Și în România s-au dezvoltat companii puternice de construcții, dar se pare că există acest risc ca firmele locale, în urma crizei, să dispară dacă nu sunt sprijinite. Este o situație critică. Statul va trebui să ia acest aspect în calcul, deoarece va fi afectat direct. Acum autoritățile ignoră fenomenul și nu-și dau sea-

ma de consecințele care vor veni peste 2-3 ani, când vor vedea că nu vor mai încasa bani la buget. Dar atunci va fi prea târziu. Autoritățile nu vor mai avea constructori consacrați, ci unii noi. Istoricul companiilor este foarte important în domeniul construcțiilor și se realizează foarte greu.

Dacă nu avem grijă ca România să aibă companii autohtone cu prestigiu și istorie în spate, înseamnă că cineva nu și-a dorit să încurajeze și să protejeze și societățile cu capital românesc.

Reporter: Ce planuri de viitor aveți cu grupul?

Cristian Erbașu: Acum este greu să-ți faci planuri pe termen foarte lung. Acum lucrăm aproape de ca-

pacitatea maximă de producție. Există loc și de mai bine dar trebuie să fim pregătiți și pentru situații mult mai rele. Se spune că mai rău de atât nu se poate. Întotdeauna se poate și mai rău și mai bine și trebuie să fii pregătit ca antreprenor pentru toate situațiile.

Grupul Erbașu va continua investițiile în agricultură. Vreau să încheiem un program care, în final, să ducă la 15 milioane de euro investiții în agricultură.

Avem în plan să revigorăm activitatea hotelieră. Acum pornim renovarea și extinderea Hotelului Erbas din București. Însă aceste investiții evident că sunt prudente. Ne uităm cu un ochi la ele și cu celălalt la situația economică din țară și din Europa astfel încât să nu ne trezim că facem credite prea mari pentru investiții care nu își vor arăta roadele într-un viitor cât de cât apropiat.

"Grupul Erbașu va continua investițiile în agricultură. Vreau să încheiem un program care, în final, să ducă la 15 milioane de euro investiții în agricultură".

Bazin înot Clubul Sportiv Steaua

Reabilitare - Sala sporturilor din Zalău

Pavilionul expozițional din Constanța

Reporter: Cheltuiți numai din bani proprii sau vă și împrumutați?

Cristian Erbașu: Folosim și credite bancare. Toți antreprenorii trebuie să înțeleagă că atunci când investești, trebuie să ai și fonduri proprii. Nu poți să investești numai cu bani de la bancă. Este neproductiv și riscant. Aceste investiții trebuie să le faci la dimensiunea corectă, iar creditul trebuie să îl poți rambursa și în situații critice. Trebuie să faci o analiză de risc mai întâi.

Reporter: Cum credeți că se va încheia 2014 pentru piața de construcții? La fel ca 2013?

Cristian Erbașu: Da. Nu vor fi diferențe mari. La nivel de grup, vom avea profit mult mai mic decât în perioada 2010-2012, ceea ce este normal. Însă, avem un portofoliu care ne dă speranța că 2015 va aduce un reviriment pe cifra de afaceri, dar cu un profit destul de mic. Concurența este încă mare deși deja au început să fie din ce în ce mai puține companii participante la licitații pentru că dispar multe firme de construcții.

Se spune că economia dă semne de revenire pentru că anul acesta au intrat mai puține companii în insolvență. De fapt acest lucru se întâmplă și pentru că nu prea mai are cine să dea faliment. Mulți au falimentat deja până acum.

Eu zic că suntem într-o situație critică. Dacă aceasta nu este înțeleasă de toți factorii de decizie, atunci piața va merge din rău în mai rău.

Încă sunt oameni care cred că metodele de lucru valabile acum câțiva ani pot fi aplicate și acum. Ei trebuie să înțeleagă că realitatea din construcții este alta și lucrurile sunt mult mai transparente. Lupta

au reizbucnit acolo. Când mergi pe o astfel de piață riscantă, trebuie să fii pregătit să pierzi oricând banii investiți. Și mai trebuie să ai un profit foarte mare, pe măsura riscului. Ori eu nu am găsit acest echilibru între risc și profit. Pentru un profit un pic mai mare decât în România, ar fi trebuit să îmi asum un risc mult prea mare.

"La nivel de grup, vom avea profit mult mai mic decât în perioada 2010-2012, ceea ce este normal. Însă, avem un portofoliu care ne dă speranța că 2015 va aduce un reviriment pe cifra de afaceri, dar cu un profit destul de mic".

împotriva corupției s-a accentuat și dă roade.

Reporter: În afara țării vă gândiți să contractați lucrări?

Cristian Erbașu: Am tatonat piața din Irak, dar am renunțat. Situația de acolo nu este propice unui astfel de demers. Eu personal consider că nu este un moment propice. Dacă aș fi intrat pe piața irakiană a construcțiilor în urmă cu 2-3 ani, acum eram în pline lucrări și riscam să nu-mi primesc banii din cauza conflictelor care

În Irak se plătește mai mult pentru lucrări, dar sunt mulți intermediari pe drumul dintre antreprenor și beneficiarul final. Acele companii românești care activează acolo sper să fie bine acum și dacă cumva sunt acolo într-o situație grea acum, sper ca acest lucru să nu conducă la destabilizarea lor în România.

Piețele sigure sunt cele din UE și SUA, care sunt greu accesibile pentru companiile autohtone. Totuși, în ultimii 2 ani, au început, pe lu-

crări mai mici, să fie abordate și companiile românești. Asta pentru că și în Europa este criză, iar companiile noastre au deja experiență în a lucra la standarde europene, dar sunt mai ieftine în raport cu firmele din Occident.

Criza a creat astfel de oportunități pentru firme românești, dar nu este un fenomen de anvergură. Însă consider că este un început bun.

Reporter: Care sunt principalele probleme cu care vă confrunțați în licitațiile publice?

Cristian Erbașu: Sunt foarte multe piedici pe care le întâlnim în cadrul licitațiilor publice. Singura lege care a venit în sprijinul constructorilor este cea care îi penalizează pe contestatarii de profesie a licitațiilor. Sunt licitații contestate numai ca să fie întârziate. Sunt lucrări care sunt amânate și câte 2 ani, din cauza acestor contestații. Noi am avut licitații câștigate cu aproape un an în urmă, dar abia de curând am reușit să semnăm contractele, tot din cauza acestor contestații.

Reporter: Vă mulțumesc!